

Hemvännen

N: 3.

Lördagen den 30 Januari.

1892.

Denna nummer af „Hemvännen“ har 6 sidor.

Pristäfningen i n: 2.

Hälsan tack, i alla, som deltagit där! — Som I insen, förenas i dessa fristäfningars det nyttiga med det nöjsamma. Ty huru uppföstrar det ej ens tankegång och logik att på papper utlägga sina idéer, — och huru villigt brukar man ej sin hjärna i förhoppning på beröm och belöning! Märken dock detta: I skolan ej vara afundsjuka och ej missnöjda med utgången, om denna aflöper emot er förmodan, utan då tyst säga för er själfva: „ja, det är nog rätt, så som det är; och kanske jag har bättre lycka näst gång.“

Prisuppgifter hafva inlemnats af Gunnar W., Götha W. och Piccolo. De skola publiceras tillika med omskrifna korrigeringar af Signor Elia i nästa nummer.

Första och stora priset, som består af en ask krita och en särdeles prydd kraschan att bäras till minne af täfningen, har tilldelats Gunnar Westling; andra priset, bestående af en orden, har tilldelats Georg Ervast (Piccolo), och tredje priset, hvilket likaledes är en orden, Götha Westling.

Även en 13-åring har inlemnat sina lösningar, som beklagligt nog, liksom dessa ej bedömas, emedan ingen annan löst samma uppgifter. (Af detta skal komma härnäst blott en enda slags pristafning att införas, i hvilken kunna deltaga 7-15-åringar).

Vid prisuppgifternas bedömande hafva iakttagits följande punkter: 1) högsta vitsordet är 10 och lägsta 0; 2) problem vitsordas med 10, om de äro rätt lösta, med 4, om de äro orätt; 3) uppsatser bedömas ur tre synpunkter, nämligen a) i afseende å språket, b) i afseende å skildringen och c) i afseende å motivet; 4) alla uppsatser bedömas som om författaren vore 10 (tio) år, sålunda, att den som är yngre än 10 år, erhåller $+\frac{1}{5}$ point för hvert år, och den som är äldre än 10 år, förlorar $+\frac{1}{5}$ point för hvert år. På detta sätt hoppas vi tillmötesgå alla rimliga fordringar.

Pristagarens vitsord äro följande:

1. Gunnar Westling:

- 1) för problemet 10,
- 2) för uppsatsen: a) språket $9\frac{1}{4}$, b) skildringen 10, c) motivet $7\frac{1}{2}$, medeltalet $[(9\frac{1}{4} + 10 + 7\frac{1}{2}) : 3] = 8,92$; emedan pristagaren är 9 år tilläggas $\frac{1}{5}$ point (= 0,20) till 8,92; alltså är vitsordet 9,12. *

2. Georg Ervast:

- 1) för problemet 10,
- 2) för uppsatsen: a) språket $7\frac{1}{2}$, b) skildringen 9, c) motivet 8, medeltalet $[(7\frac{1}{2} + 9 + 8) : 3] = 8,2$, hvilket förblir oförändradt, emedan pristagaren är 10 år; alltså är vitsordet 8,2.

3. Götha Westling:

- 1) för problemet 10,
- 2) för uppsatsen: a) språket $7\frac{1}{2}$, b) skildringen 9, c) motivet 9, medeltalet $[(7\frac{1}{2} + 9 + 9) : 3] = 8,5$, hvaraf afgir $\frac{2}{5}$ point (= 0,40), emedan pristagarinnan är 12 år; alltså är vitsordet 8,1.

Hurra! Hurra!

Prisutdelning sker den 31 Januari (Söndag) 1892 klockan 12 på dagen, då alla böra infinna sig hos Signe Elia.

* Problemets vitsord tagas ej i beräkningen, emedan alla lösa 10.

Visdomens källa.

Tvänne berättelser af Signor Eln.

Kotto: Sal. Ordsp. I Kap.

Första Ber.

... Men den som de därars stallbroder är, han får olycko.

Eftermiddagssolen sken så matt på de gulnande Septemberlöfven i stadens park och kastade äfven sina bleka strålar upp på hustaken och in genom fönstren i själva staden, medan hafsvågorna plaskade mot kajerna.

Det var söndag, och rörelsen på gatorna var ej ännu särdeles liflig, ty klockan kunde vara blott fem. Bland de få promenerande såg vi utvärji en. Det var en gosse af omkring fjorton års ålder, som med fräckt uppburet hufvud och viktiga steg gick åt stadens utkant till. Han tycktes vara ganska känd, ty då och då helsade hem på en förbigående och fick alltid ett nådigt svar; var det en herre, lyfte denne väl artigt på hatten, var det ätt ett fruntimmer, nickade hon och smög. Och skulle ej hvar och en vänligt besvarat Carl Stjernstedts helsning! Carl Stjernstedt var ju som till den förmåga kungen, hvilken därtill var stadens

- 11 -

borgmästare! Alltså var det ju blott i sin ordning att stå väl hos medlemmarna af Stjernstedtska familjen! Och ej behöfde, minsann, någon skämmas af att ådaga lägga sin bekantskap med den välkläddde gossen! Ty sällan hade man sett en mera "fin" och färfång fjortonåring, än Carl.

För tillfället var han klädd i blått: knäbyxor af fint kläde, tunna bomullsstrumpor, välblankade skor, väst och o. tillknäppt jacka af samma tyg som bekladerna, bländande hvit kraze och dito manchetter, kravatt af silke med krämål af silver, och en mjuk felt-hatt på hufvudet.

Men mera än vid klädseln, fäste man sig dock vid gossens vackra utseende i öfrigt. Han hade en särdeles välproportionerad väst och välformade anletsdrag. Näsan var djärft kullad, munnen liten, hagen frisk, pannan något låg, ögonbryn och hår mörka. Det enda man kunnat finna fullt, var ögonen. De hade nämligen en obestämmd grågrön färg. Deras blick var i allmänhet irrlande, och fästes de på något visst föremål, var deras uttryck fräckt och tillgjord, i synnerhet om de mötte någon annans blickar.

(Forts. i nästa nr.)

Delningen af fadersarvet.

Saga af Leo Tostroy.

Soss. af Gunnar W.

En far hade två söner och sade till dem:
 „Da jag dör, skola ni dela arvet lika er emellan,
 så att ni få hälften hvar af allt.“ Men när fadern
 var död, kunde sönerne icke taga hvar sin hälft
 utan att tvista. De togo då sin granne till stö-
 jedomare, och denne frågade dem: „Hur sade er
 far, att ni skulle dela arvet?“ De båda brö-
 derna svarade: „Han anbefalle oss att taga
 hälften hvar af allt.“ „Så“, afgjorde gran-
 nen, „är det bäst, att ni ripa ättn kläderna,
 slå sönder fjorslinet och klyfva kreaturen i två de-
 lar.“ Bröderna följde grannens råd och förstörde
 allt, hvad de hade ärfvt. På det viset fingo de till
 slut ingenting kvar.

Herr Petterssons äfventyr.

Soss. af L. D.

Slår om dagen kom min gode vän Pepp-
 farqvist till mig och sa: „Hör på, Petters-
 son“, sa han, „vill du icke följa med på en
 liten utflykt till Nacka?“ sa han.

Jag sa: „Vasserra fri“, sa jag, „när ska
 det bli?“

„I morgon kl. 4 ge vi oss i väg“, sa han, „jag
 har beställt hyrkusk“, sa han. „Lundström kan
 mer också med“, sa han, „och han kan ju
 komma och hemta dig i morgon vid $\frac{1}{2}$ 4-tiden.“

„Skönt“, sa jag. Jag steg upp kl. 3 på morgonku-
 lan, min hushållerska satte kaffepurran på, och jag kläd-
 de mig — mina benapspjågade pantalonger och den snust-
 bruna bonjouren, ni vet. Just som jag var färdig och
 hade satt mig vid bordet för att dricka kaffe, kom Lund-
 ström för att hemta mig.

„Hvad har du för dig, Pettersson?“ sa han.

„Det ser du väl“, sa jag; „jag ska dricka kaffe“,
 sa jag.

„Ska du dricka kaffe nu?“ sa han. „Du måtte
 icke vara riktigt slug“, sa han. „Klockan är $\frac{3}{4}$ på 4,
 och så sätter karlen sig till att dricka kaffe.“

„Men, broder Lundström“, sa jag, „du vill väl icke,
 att jag ska resa ut till landet spök nylster?“

„Nå, stanna hemma då — jag går!“

Hvad skulle jag göra? Jag måste låta kaffet stå.
 Jag bestat min rock och hatt en smula och skulle just till
 att säga: „Kom nu, Lundström!“ — och då sätter han
 där vid bordet och dricker mitt kaffe och grinar mig vid
 upp i synen. Nå, tänkte jag, jag vill icke låta förargu
 mig så här tidigt, därför sa jag icke ett ord.

Nå, så stoflade vi i väg och kommo i rätt tid
 till Pepparqvists. Hela sällskapet var församladt; där
 var Pepparqvist och hans fru, två unga damer och en
 materialbokhållare. Nå, vi hälsade på hvarandra, och
 så gingo vi ner för att sätta oss i vagnarna. Jag är all-
 tid artig och därför skulle jag hjälpa upp de unga
 damerna, förstås; men så, när jag själf skulle klif-
 va upp, fastnade min nya rock i en spik, och, när
 jag såg efter, var hela venstra skötet en Trasa.

Det är härligt, tänkte jag, eller rättare det är nedrigt. Nä, jag måste naturligtvis kila hem och hemta mig en annan rock. Men nu har det så rasande till, att jag inte hade någon annan hemman än min vadderade kostrock, och den var liksom klät 50-lid i 25 graders hetta kl. 4 på morgonen. Men emellertid kom jag tillbaka till Pepparguikts. Nä, där finns ingen levande själ - de ha farit sin väg. Skönt! tänkte jag.

Ja, hvad skulle jag nu göra? Kila efter tillfots, det gick inte, jag skulle smält bort ~~min~~ i mig i tjocka kostrock som smöt i solen. Jo, nu har jag till, tänkte jag, jag går hem, skickar rocken till skräddaren, och så lägger jag mig att sofra ett par timmar, tills den blir färdig, och sen knallar jag mig så sakta efter. Sagdt och gjort! Jag går hem, lemman min hushållerska rocken, och så lägger jag mig. Nä, just som jag skall slumra in, frågar hon: "Hur länge vill herr Tettersson sofra?" säger hon. "Två", mumlar jag. "Nä, jag somnar som ett gott barn, och när jag vaknar, känner jag mig kny som en fisk i vattnet. Jag ropar på min hushållerska och säger, att hon ska ta hit rocken. Så säger hon: "Vill herr Tettersson inte spisa middag först?" säger hon.

"Middag, hur så?"

"Jo, klockan är ju tre quart på två", säger hon. "Herrn så ju, att jag inte skulle väcka herrn förrän kl. 2."

(Forts. i nästa nummer).

Till nytta och nöje.

Under rubriken "till nytta och nöje" kommer vi att ibland införa uppsatser på främmande språk, synnerligen franska, tyska och jinska, för att på detta sätt föröka sporra våra mera förädlade Vänners forskningsöfver.

1. Mal gagné, mal dépensé,
par Signor Elia.

Il y avait une fois un voleur qui était à craindre de tout le monde. Il croyait pouvoir tout, - et, en vérité, il était très-adroit et très-habile. Il avait déjà volé beaucoup, beaucoup, de sorte qu'il était fort riche; mais, par le temps, cette habitude était devenue si invétérée, qu'il ne pouvait pas s'en passer.

Une nuit, il pilla la maison d'une veuve. Il prit tout l'argent qui se trouvait dans la cassette et compta s'en aller. Cependant, comme il était bien soif, il voulait se désaltérer. Sur une table près de lui était un verre de vin rouge. Il ~~prit~~ ^{saisit} le gobelet et but le vin. Mais ce n'était pas de vin, c'était une potion somnifère.

A peine fut-il sorti, qu'il eut envie de dormir, et il ~~lui~~ ^{fallut} ~~se~~ ~~reposer~~ ~~sur~~ ~~la~~ ~~terre~~ ^{se étendre sur la terre} ...

Et... le lendemain il fut saisi, obligé de se constituer prisonnier et de découvrir la place où il conservait tout ce qu'il avait volé pendant sa vie ...

Vous y êtes... mal gagné, mal dépensé.

Swarjehanda företeelser i naturen.

2. En sam varg.

En fru i grannskapet af Geneve hade en sam varg, hvilken sättes hafva lika mycket tillgifvenhet för sin matmoder som en rapp höndhund. Hon måste en gång resa från hemmet på några veckor. Vargen visade den största lojalitet efter hennes afresa, och i början vägrade han att mottaga någon föda. Under hela den tid, hon var borta, följde han att vara mycket nedslagen. Vid hennes återkomst, och så snart vargen hörde ljudet af hennes fotsteg, kom han inspringande i rummet utom sig af förtjusning. Han hoppade upp på sin matmoder och lade en tass på hvardera af hennes armar, men oömbilikt därefter störtade han baklänges och afled.

(De Candolle).

3. En klok katt.

En skomakare i Wimbury, rikade lemnuckan till en lärkbur öfver, hvaraf fågelu beagnade sig för att flyga sin väg. Omkring en timme därefter visade sig en samma person tillhörig katt, hållande i munnen lärkan, den han höll vid vingarna öfver ryggen på sådant sätt, att fågelu icke ledit den ringaste skada. Efter att hafva släppt fågelu på golvvet, fannade katten och blickade upp på sin herre, liksom om han väntat att af denne röna utnånde för sin skicklighet.

4. Blodiglar i is.

Den vanliga blodiglan säges vara i stand att till en förvunderlig grad emotstå verkningarna af en låg temperatur. Det uppgifres, att engång flere af dessa fjur som handelsevis blifvit lemnade i ett oeldadt rum under den starka frosten år 1816, icke blott förtleps vid lif, utan ej heller tycktes hafva lidit något men, ehuru de flere dagar ägnom legat inbaddade i en fast ismassa.

Skämt, Anekdoter on. m.

Ett fruntimmer befann sig vid en badsträttning. "Kan jag få ett varmt bad?" frågade hon baderskan. — "Ja, bevars, det går visst an," svarade denne; "skall det vara ett karkad?" — "Ja nej, bevars väl," svarade fruntimmeret och såg förvånad ut, "det skall vara ett vänligt fruntimmersbad."

Ins. af Götha U.

Gamla anor.

Ett handfärksly en afton satt och smuttade i långa banor. Bland framt man fick på frågan följt: Hvems yrke har de längsta anor? — Högtydligt uppfäst skräddare följt: "Ur skräddare i äldst." — "Bevisat!" — "Jo, Adam gjorde 'skott' af löf till klädnad uti paradiset." — "Nej, skräddare, ett stult och drick! Mitt yrke har dock anor flera." — "Så? brukomkarn, mästare Klick, "Ty Adam formid blef af lera." — "Ljusstoppar Taly tog en pris mus och såd?" — "Mitt yrke ans borde, Ty herren ropte: 'Warde ljus!' Och ljus var det, som först han gjorde." (D. N. — Ins. af M. T.)

Annonser.

Undervisning i språk (franska, tyska, finska, ryska (teor. & prakt.), italienska, engelska, latin (teori) med delat kostnadsfritt af Signet Elia, straffas 10-12/10

Kan lär visst mamsellen sörja! — Swar på det? jag hör er spöga. — Jo, hon har ju "märket tappat," när hon ut till klubben sjuffat! Signet Elia

En gammal otäck lappan slittat har en kapa Uppå esplanaden i Alost i Berna staden. Egaren till kapan Den skall få af lapan, Om han henne gifer Och det sker med ifver Plagget med sig själf till skänke Signet Elia

Man kan aldrig lära någon-ting för tidigt! Att kunna språk är nöförtiden särdeles nyttigt — ja, nästan oumbärligt för den som vill keta bildad. — Forsma ej därför att mätaga undervisning i språk och matematik af signet Elia, som vedau (i tyskan) har några elever om hand, hvilka göra utmärkta framsteg.

Meteorologiska observationer.

H. fors termometer kl. 12 hvarje dag fr. och med d. 14 Jan. 1872.
 Sönd. d. 24 Jan. kl. 12 -25°C.
 Mand. d. 25 Jan. kl. 12 -16°C.
 Tisd. d. 26 Jan. kl. 12 -25°C.
 Onsd. d. 27 Jan. kl. 12 -7°C.
 Torsd. d. 28 Jan. kl. 12 -1°C.
 Fred. d. 29 Jan. kl. 12 +1°C.
 Lörd. d. 30 Jan. kl. 12 -1½°C.

Knutar att lösa.

Rebus, charader m. m.

Lösning på knutarna i n: 2:
 1) En liten trejot står på bordet. —
 2) Johan drager Edla på kalle. —
 3) Fåhus.

1) Hvem af alla kan minst matematik?
 2) Hvilket tal är det, hvars produkt alltid består af tre likadana siffror, då talet multipliceras med tre eller 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27?
 3) I ett kloster fanns 9 kammar, såkunda ställda:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

 I midten bodde priorn. På hvar sida hade han 26 satta munkar. En afton ville hälften af munkarna gå ut i men för att ej väcka misstankar hos priorn. De läde sig de öfriga så, att priorn förtjusande räknade 26 munkar på varje sida. Hur många gick ut?